

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nepriljubljene pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petit vrsta 15 v, osmrtica, poslana v zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnosti oglaševanja posebna pusta. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Nova vojna?

PISMO IZ BELGRADA.

Belgrad, 10. (23.) sept. 1913.

Kakor da še ni dovolj prelite krvi na Balkanu, se že oglašajo tretja srbsko-albanska vojna.

Vsi znaki kažejo, da je nastala med Albanci vstaja, ki resno ogroža nove srbske meje. Po nepotrjenih poročilih so Arnauti že zasedli Debar, oboroženi s strojnimi puškami in topovi, stvarmi, o katerih provenienca se da mnogo misliti. Po tem dejstvu se da tudi uravnati bodoče komplikacije, ki zelo lahko nastanejo. To pa tem preje, čim bolj se bo od gotove strani, ki svojim državljanom niti šol ne privoščajo, podpihoval plamenček in Albaniji z oboroževanjem Albancev v imenu katoliške vere in kulture.

Vsi — na dopustu se mudeči — srbski častniki so poklicani zopet pod orožje in sedmi belgrajski polk je že zapustil svojo garnizijo.

Čez par dni odide tudi naš četaš Franjo Gorec, ki postane to pot prav gotovo vojvoda kake čete. V ta namen si je v službi že izprosil dopust in tudi plača mu ostane likvidna za cel čas novega bojnega gibanja na srbsko-albanskih mejah.

Nikdo ga ne zadrži več od njegovega namena: »Slovenski Srb, srbski Slovenec!« V boj za Srbijo! Človek brez ideala in brez požrtvovalnosti je slab. Živim za ideal in za ideal umrjem.

Taka in enaka so njegova gesla, s katerimi navdušuje tudi druge, naj gredo z njimi.

Kakor sem čul, so danes dospeli prvi ranjenci v Belgrad in Srbija — v sporazumu z Grško — ne bo končala prej svojih bojnih operacij po Albaniji, dokler ne zasede vseh — že enkrat zavzetih — krajev tja do bregov Jadranskega morja, nakar bo zahtevala od velesil poročstvo za mir in red ob srbsko-albanskih mejah.

Pa tudi bolgarski četaši izzivajo, posebno ob Custendili udarjajo posamezne čete na srbske vasi, kjer plenijo požigajo in more.

Ker so se razmere — skoraj bi rekel z enim mahljajem roke — mnogo poslabšale, seveda ni niti misliti na kako gospodarsko akcijo v novih krajih in resnost položaja se z vsakim dnevom bolj zvišava.

Kralj je včeraj prekinil svoje bivanje v Ribarski Banji in se nenadno povrnil v Belgrad, kjer je takoj sklical ministrski svet v ministrstvu zunanjih zadev radi najnovejših dogodkov v Albaniji.

Rusko »Novoje Vremja« navaja, da neizpodbitne dokazuje vzrok krvavih dogodkov ob mejah Albanije in zvaljujejo z opravičenim ogorčenjem vso odgovornost na rame ne-

ke tuje velesile, katero ne smem imenovati.

»Novoje Vremja« zahtevajo neutralizacijo Albanije in prepoved uvoza orožja in albanske pokrajine, mesto tega pa naj bi se rajše uvažalo pluge in knjige, da prebivalstvo čimprej opusti svoje dosedanje razbojniško življenje in roparske tradicije.

Res čudna je kulturna misija katoliške države?

Toda z obstoječim gibanjem Albancev je vsekakor treba računati in srbska vlada bo predvzela — kar potrjuje tudi sinočnja »Samouprava« — najskrajnejše mere in energične korake, da v najkrajšem času zagotovi svojim novim podanikom trajen mir pred arnautsko in bolgarsko nevarnostjo.

Brezobziren nastop srbske vlade proti kalilec miru bo edino sredstvo, da se naučimo pameti ne samo Bolgari in Arnauti, pač pa tudi kdo — drugi.

Albanski prijatelji so pisali — ko je srbska vojska dospela do Jadranskega morja —, da albanski narod ne sme izgubiti svoje neodvisnosti, ker je ta »plemeniti« narod po svoji psihologiji in po svoji primitivni individualnosti — vreden in zmogljiv višjih kulturnih poletov, kateri bodo še mnogo pripomogli v bodočnosti do popolnosti evropski civilizaciji.

Ko je prišlo na dnevni red vprašanje reda v albanski »državi« pisali so isti prijatelji, da noben finančni strokovnjak ni zmogel pridobiti iz Albanije in njenega prebivalstva niti toliko sredstev, da bi se mogla ustanoviti prepotrebna moderna žandarmerija v teh krajih.

In tako so postali Albanci v resnici popolnoma neodvisen element, kako pa znajo izkoristiti to svojo neodvisnost, pokazali so ravno zadnji dogodki in o »plemenitosti« in kulturni sposobnosti Albancev bodo samo še vrabci čivkali, ko bodo zagledali v tujem prostu strašilo izlepljeno iz »Neue Freie Presse« in drugih takih in enakih lističev in listov. Pač — difficile est satiram — non scribere.

Kaj bodo storile velesile v tem vprašanju, je vsekakor zelo zanimivo, ni pa izključena tudi proslavljena pomorska demonstracija pred Valono in Dračem, pred katero bi si Albanci brezdomno umazali — hlače.

Kaj pa potem? Mars.

Stajersko.

Cemu tajeenje? Zadnja »Straža« bi zopet enkrat rada bila zafrkljiva, pa tudi to pot nima sreče. Utajila bi rada to, kar smo glede zasedanja deželnega zbora tudi mi zadnjič konstatirali: da je zavel glasom graškega izvirnega poročila v dosedanjih taktiki klerikalne obstrukcije, drug, nov veter, ki daje v izvestno merodajnih

političnih krogih v Gradcu upanje, da bo deželni zbor deloval. Da se i nas s tem ni mistificiralo, je v potrdilo okolnost, da je bilježil isto tudi eden graških dnevnikov, a to istega dne, ko je tudi v našem listu bilo to objavljeno. Če klerikalci ne mislijo prenehati z obstrukcijo, čemu varajo potem vlado in — najvišjo javnost? Čemu, če niso pripravljeni odnehati z obstrukcijo, se kažejo v Gradcu volje, prekiniti dosedanje svojo politično taktiko? V Gradcu molijo roko v spravo, tu pri nas pa skušajo vse tozadevne njihove korake, čim jih registriramo bodisi v »St. Narodu« ali pa v našem listu, utajiti. Moramo konečno priti do zaključka, da igrajo dvojno igro, da slepomišijo ne le s svojimi volilci, marveč tudi z vlado. Pa ne, da bi šlo pri vsem — za kravlo kupčijo, kot smo že davno izražali sumnje? Na vsak način je za tako postopanje značilna označba nemško-klerikalnega poslance, ki je dejal našemu poročevalcu: »Slovenski vaši poslanci so kot dvorezno bodalo. Človek nikdar ne ve, kje ima prijeti in česa se držati, da ne postane žrtev — politične zahrbtnosti.« In to je za ves klerikalni mišji maši v politiki po naši sodbi, dovolj značilno.

Leitersberg pri Mariboru. (Rovanje.) Nestrpnost naš nadnemec Wernitznig še vedno ne da miru, dasi ve, da je njegova mera do prekipevanja polna. Sedaj bi rad svojo zadnjo blamažo pri opisovanju s tem opral, da skuša enega naših somišljenikov spraviti iz kraja. V to svrhu zbira podpise na neko pritožbo, ki bi naj dotičniku škodovala. G. Wernitznig-u svetujemo, da gre svojo vročo nacionalno kri o pravem času hladiti. Imamo zanj, oziroma proti njemu toliko gradiva, da če ga uporabimo njemu nasprotni, strči kot bilika iz naše okolice. Zato pa, prijatelji: lepo mirno in — hladno kri...

Maribor. (Vsakemu svoje.) V našem članku o nemškem porazu v Leitersbergu, smo prijeli tudi tajništvo našega političnega društva. Da se nam ne bo morda tozadevno očitalo pristranosti, povemo in izjavljamo ponovno, da je najskrajnje graje vredna tudi nečuvstva malomarnost in naravnost nebržnost onih naših slovenskih gospodov v Leitersbergu-Krčevini, ki so vedeli za vse nakane Wernitznigove, a niso o njih obvestili niti politično društvo, niti naše časopise. Za tokrat ne povemo imen dotičnih gospodov, a prepričani naj bodo, da jih bomo o prihodnji taki priliki s polnim imenom citirali pred javnost in zahtevali odgovora. S tako malomarnostjo hočemo pomesti in bomo pomedli. Zahtevamo, da so gospodje pazni. Saj se vendar nazivljajo Slovenci? Ali jim je to mor, da le zgolj — vsakdanja fraza? Prepričani smo, da ne in da je bila temu doslej kriva je komednost.

Ormož. V našem mestu se vrše dne 2. in 3. oktobra t. l. volitve v ob-

Grozne sanje.

Sam glavar si ne verjame, zato knjige v roke vzame, — in pogleda, — o jej, jej — kaj če pojde tak naprej?

Tamkaj manjka, tukaj manjka a nikjer ni nič ostanka, vse narobe — deficit — vrag pa vzel je ves kredit.

Brska tu in brska tam — tu računov je seznam, kamor gleda, vsepovsod — je popolen bankerot.

Kje milijonov je deset? Kje je drugih fondov sled? Vse nejasno, vse navskriž, da pregleda ne dobiš.

Tukaj razne so dijete za poslance in za kmete — vrženih je ven zastoni petkrat petdeset tisoč kron

Drugo vzele so centrale, kdaj se bodo izplačale? razne spekulacije — in pa agitacije.

Za glavarja stanovanje (ali res je, ali sanje?) stane 60.000 kron — te smo vrgli ven zastoni.

Oj nesrečno gospodarstvo, zraven to deželno varstvo, to en grozen bo polom — oj, gorje, nasprotnikom.

Gledališče smo zaprli, kar smo mogli, smo odšli.

Činski zastop. Naši veliki »Nemci« Lessing, Salleg, Heilig et comp. so že začeli z vso silo delati. Na zmago računajo v vseh razredih. Slovenski davkoplačevalci! Z glasovnico v roki pokažite one dni, da Ormož ni samo »deutsche Stadt«, temveč da je tukaj že tudi močna slovenska postojanka. Na noge pa tudi vi, okoliški volilci!

zda pa vse narobe gre — nihče sveta si ne ve.

Sam glavar si ne verjame, da so to le sanje same, zato kliče dva moža, da se stanje prav spozna.

On povabi dva človeka dr. Zajca, dr. Kreka, naj pregledata blagajne, kakšno je denarno stanje.

Dr. Zajec, dr. Krek z lučjo iščeta vse vprek — toda kjer ničesar ni, se ničesar ne dobi.

(Diogenes, star modrijan, iskal z lučjo je zaman, — česar nima beli dan!)

Tudi Zajc in Krek iskala sta s predala do predala — našla pa sta prazen nič, kakor doktor Šustersič.

Dr. Zajec luč drži in takole govori: »Kaj se zdi ti doktor Krek?« Krek pa pravi: »Eh, en—d—k.«

Kaj bi dalje se trudila, saj ne bova nič dobila, tudi nama mar ne gre — odgovoren je Lampe.

Ko glavar vse to poslušal, vidi, da je v kasah suša, iz težkih sanj se prebudi — grozne take so noči.

(Dalje.)

Vsak naj stori svojo narodno dolžnost!

Deželni zbor. V sredo dne 24. t. m. sta bila na Dunaju cesarski namestnik grof Clary in dr. Korošec. Oba sta konferirala z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom. Namen konference je bil seveda vprašanje za delazmožnost našega

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

»Nikakor ne.«

»Jaz te poslušam, in ko se mi zdi da bi šlo poizkusim sama — izprva seveda kakor stara vrana a pred teboj me ne bo sram tega. Nato začneva iskati efekte... ti mi poveš vedno odkrito svoje mnenje... in tako obdrživa komad, ali pa ga zavrnemo, kakor uvidiva, da je boljše. Ali hočeš?«

»Hočem že.«

»Ah, kako si pridna! No, kdaj prideš? Trikrat na teden, kaj? Ob desetih dopolne bi bil menda najpriljavnejši čas. To ti menda ni prezkodaj?«

»Še prej lahko pridem, ako ti je drago.«

»Prej ne; pomisli, da hodim navadno pozno spat, in tudi ti, kadar maš zvečer posla. Kar pa se tiče cene...«

»Plačala boš, kakor ti bo drago. Saj veš, da te ne maram izkoriščati.«

»Jaz tebe tudi ne, da veš, Panisou, našemu kapelniku, sem dajala po luisdoru, in tudi Marilje, ki ga gotovo poznaš, je dobival po dvajset frankov. To je že stara cena.«

»Njihova morebiti, a moja ne, gospodična Mihelina. Peyke, katerim

me priporoča papa, da jim pomagam študirati repertoar, mi plačujejo najtež tri do pet frankov. Zakaj bi mi ti plačevala več, mi je docela neumevno.«

»Eh, daj no, Gilberta in ne primetaj me z onimi revami pri »Sto Norostih!... Povsod je znano, da plačujem to delo po dvajset frankov za vsakikrat, kadar pride kdo k meni študirat; noben igralec na klavir, niti najslabši, mi ne bi popustil niti groša od tega luisdora. In ti misliš, da se naj okoristim s tem, da sva prijateljici! Beži no!... Oprosti se mi lepo za to grdo misel in zmeniva se za dneve.«

»Ljubezniva si, in dobra prijateljica, je odgovorila Mihelina smeje se. »Malce huda sem nate, ker mi ne daš pozabiti, da si bogatejša od mene, a hvaležna sem ti vendarle.«

Ta hip jo je premagalo. Plosnila je z drobnimi rokami:

»To bo zadovoljen očka Flore-stani!«

»In jaz šele!« je dejala Bobeta. »Ampak — pij vendar svojo kavo, da se ti ne shladi.«

Tako je postala Gilberta Lemetrova Bobetina repitatorica, ki so jo videli prihajati vsak teden trikrat ob deseti uri zjutraj v Elizejsko cesto. Na račun te prigode si je kupila novo obleko: kdor zahaja v tako elegantno hišo, mora gledati že nekoliko bolj na svojo zunanost.

Bobeta je govorila resnico: pol francoskega plemstva se je brusilo okrog nje. Ti gostje sicer navadno niso prihajali zjutraj, a tu in tam se je oglašil kdo tudi že pred poldnevom.

Zaradi Gilbertine navzočnosti Bobeta seveda ni mogla zapirati svojih vrat. In tako se jima je pripetila nekega jutra majhna avantura — ki bi se je bili lahko že zdavnaj nadejali.

Gilberta je bila vzkliknila, listaje po pesmih, dospelih ji v včerajšnji pošto:

»Bobeta, poizkusi no tole, prav smešna je...«

In s svojim šibkim glaskom, ki pa je zadoščal popolnoma v uveljavljenje te visoke poezije, je zapela kuplet, oponašaje v svoji šegavosti zagledal glas Bobete.

»Tako je, tako!« je klicala velika rdečelaska, zvišaje se od smeha, »dobro si me pošudiral! Bravo!«

»Bravo!« je ponovil moški glas. Nekaj gospod je odprl vrata salona:

»Kar sam se javim, da ne bo okolnosti.«

Toda ustavil se je ves presenečen:

»Glej not! Misliš sem, da poje te vi, princesa Bobeta!«

Bil je vikont Franc de Pierjit.

»Ne, dragi moj, pela nisem jaz.«

Predstavila je Gilberto:

»Gospodična Lemetrova, moja prijateljica, ki mi pomaga študirati in

ki ste jo že videli pri meni v Monmarterskem predmestju.«

Poklonil se je lahko. Njegovo oko se je ustavilo na Gilberti s tisto vznemirljivo sprepostjo, ki mu je bila lastna tu in tam.

Odgovoril pa ni ničesar: gotovo se ni maral vrniti v tisto preteklost, katere spomin se mu je obnavljal tako burno ob pogledu na to dekle.

Sicer pa je imel govoriti z Bobeto o precel važnih rečeh.

Prišel je bil, da jo povabi na soarejo, ki jo je pripravil iahalni klub in na kateri so hoteli slišati divo s Strassburskega bulvaria...

Toda dočim je govoril o tem z Mihelino, se je pogostoma oziral na Gilberto. In ko se je poslovil, to je pozdravil iako ljubeznivo.

Ves srečen sem, gospodična Lemetrova, da morem obnoviti znanje z vami in vam zatrditi, da ste bili zelo lepi svoje dni, da pa ste dandanašnji še lepši.

Prijateljsko je stisnil pevki roko:

»Do svidenja te dni enkrat, princesa Bobeta... da se domeniva zaradi programa.«

In že je bil odšel.

»No, no,« je menila Bobeta, ko sta bili sami, »le ne glej tako pusto... Fant ima naposled prav. Srčkana si, da bi te človek kar ugriznil, to pravim tudi jaz.«

Franc de Pierjit se je oglašil parkrat v dopoldanskih urah, da doboči program za veselico v iahalnem

klubu. Z Bobetino prijateljico je bil vedno zelo rezerviran, a venomer jo je motril s svojim vznemirljivim, srepim pogledom.

Nekega jutra — pevka je bila ravno pri toaleti — je našel v salonu samo Gilberto, ki se je grela mirno ob kamini.

Po kratkem trenutju obotavljanja je začel zdajci:

»Veste kaj, gospodična Lemetrova, tudi vi bi morali priti k nam v iahalni klub.«

»Jaz? Moi Bog, kaj pa hočem tamkaj!«

»Če ne drugega, lahko vsaj spremliate svojo prijateljico na klawirju.«

»Saj ima že Mariljeja, ki jo bo spremljal mnogo bolje od mene.«

»To ni tako gotovo.«

»In poleg tega,« je dejala s smehom, »jaz nisem za tja. Mraz bi postal v iahalnem klubu od moje črne svilnate obleke.«

»Saj res! Kakšna misel je to, da si daste delati obleko od črne svile.«

Zazdelo se ji je, da se upira v njo njegov pogled preveč težko in preveč predrzno.

Zato je rekla malce suho:

»Zdi se, da so i... baš takšne po vseči.«

On pa je stopil bliže:

»Ne govorite neumnosti, ki bi bile na mestu z dobrih mladeničem, ki se da potegniti za nos. Ali hočete — če vas je volja priti tja — da vam Ru-

deželnega zbora. Kot se govori, se bode deželni zbor sklical, ne da bi pri tem prišlo do meritornega delovanja v zboru. Hkratu pa se bodo pričela med voditelji pogajanja za delaznost deželnega zbora. Čim bi bila ta pogajanja brezuspešna, pa pride sigurno do takojšnjega razpusta in bodo razpisane nove volitve.

Voitsberg. (Nesreča v premogokopu.) 24. t. m. je bilo peto delavcev premogokopne družbe iz Köflaha zaposlenih v premogokopu v Oberdoru pri Voitsbergu. Ob eni jutratj so ravno trkali zaslon v nekem rovu, ko se bliskoma vsuje na nje zemlja. Dva je takoj pogrnila docela. Niti na pomoč nista mogla klicati, ker jima je zasulo usta. Eden je bil šel trenutek poprej po vodo, dva druga pa je tudi zasulo. Od slednjega enega do vrata, drugega pa tudi že preko ust. Poslednjega so baš še v zadnjem času potegnili na varno dočim se je prvi sam izkopal. Zadušilo je oba tesarja. Krauzerja in Kostanjšeka. Prvi zapuška ženo in četrto nepreskrbljenih otročičev v starosti 12 mesecev in 8 let. Težak kruh in žalostna usoda.

Dole pri Št. Vidu. (Roparski berač.) V petek 19. t. m. je prišel k posestniku Mariji Rusovi v Dolih nek berač Bivič ter jo naprosil za milo. Rusova pa ga je zavrnila, češ, da nima ničesar. To pa je Bivica tako razjarilo, da je potegnil samokres in ustrelil Rusovo v leva prsa. Na ležajočo je pokleknil in ji iztrgal denarnico, nato pa zbežal, ker je prišel iz hiše mož Rusove. Bivica se že zaprl.

Maribor. (Akademija »Prosveta«.) Na vsestransko prošnjo je mariborska prosveta preložila svojo akademijo na soboto dne 11. oktobra. Slavno občinstvo na ta večer ponovno opozarjamo, ker obeta postati eden najljubših naših sezon.

Čin blaznega maščevanja? »Gr. Volksblattu« je došel zasebni brzojav iz Dunaja, ki ve povedati, da se je pojavil v gozdih Dachsteina istotako volk. Dva lovca sta za njim streljala, a se je zver umaknila. Kmetovalci okolice — Ischl — pripovedujejo, da je volk pred dnevi napadel neko deklico, ki pa je ušla v neko bajto, na kar so kmetje volka pregnali. Pojavilo pa se je baš več drugih zverin, med njimi leopard in panter. Nek aristokrat je baš pokupil srednje veliko menažerijo in zver iz maščevanja izpustil v alpe. Težko verjetno.

Zverjad, ki je popreje razsajala po Stubai, se pomika vedno bolj proti jugu. Sedaj straši že po Korolpi in čim pritisne mrz — tako meni nek lovca — večak — je pričakovati s sigurnostjo, da pride na Kozjaka — takoj, zapadno od Maribora — in na Pohorje. S samimi volkovi danes že nihče več ne računa. Smatrati je kot dognano, da se klati tamkaj okoli 1. dvoje volkov, 2. ličena in 3. levinja mlada, ali pa kak panter, leopard ali kaj temu enakega. Velik lov bo le tedaj — po splošni sodbi lovcev — imel res uspeh, če bi se ga udeležilo do 6000 pušk, v dobrih rokah. Dalo bi se pa gotovo tudi kaj doseči, če bi bilo pripravljeno, recimo v Gradcu, 40 lovcev tako, da bi na prvi telefonični poziv odhiteli na kraj, koder je zverjad morila. Vsa javnost v onih krajih je ogorčena nad vladjo, ki še vedno drži roke križem in gleda, kako trpi ves kraj naravnost kolosalno škodo.

Radgona. (Igra narave.) V Stari vasi pri Radgoni živi neka 88letna starica, ki so ji bili že davno izpadli vsi zobje. Sedaj pa so ji pričeli rasti zopet novi. V gornji čeljusti jih je zrastle že trije, v spodnji pa dveje.

Neurje. V zadnjih dnevih je po Sp. Štajerju zopet divjalo strašno neurje, ki je napravilo veliko škodo po vinogradih in poljih. Zlasti prizadet je celjski okraj, koder je strela na več mestih udarila in vžgala. Več posestnikov je pri tem prišlo malone na beraško palico.

»Učiteljski Tovariši« in mariborski klerikalci. Ker prihaja na mariborsko učiteljsko par eksemplarjev »Uč. Tovariša«, so zagnali klerikalci huronsko vptije, češ, z njim se pokvarja bodoči učiteljski naraščaj. Učiteljskim samo toliko: ne bojte se klerikalnega bevskanja in ostanite v kvesti dosedanjim načelom. Prebiranje tega lista vam nihče ne more prepovedati. G. ravnatelj Schreinerju pa svetujemo, da nekoliko izčisti svojo neposredno okolico, ki špiljoniira po vseh koncih in krajih.

Zadruga rokodelskih obrtni sod. okr. Laško v Laškem si je izvolila na občnem zboru 21. t. m. Zidanim mostu za predsednika g. Blaž Županc v Laškem, za njegovega namestnika g. Ivana Berger v Trbovljah. V odbor so izvoljeni gg. M. Vuzdarič Laško, Bauerheim Peter, Hrastnik, Niko Pinterič in Miloš Rozin v Trbovljah.

Turške srečke
se najbolj zanesljiva loterija
kajti vsaka srečka mora zadeti! —
Prospekte razpošilja Češko industrijske
banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Dnevni pregled.

Izjava. Te dni so se vršili dogovori med slovenskimi denarnimi zavodi, da naj se doseže pri ljubljanskih dnevnikih, da se ustavi napadi na domače denarne zavode, ker bi imeli od napadov le tuji zavodi dobiček. Tudi naše uredništvo je dalo zagotovilo, da ne prinese nobenega napada na denarne zavode S. L. S., ako tudi listi S. L. S. ne bodo napadali naprednih denarnih zavodov. Mi smo svojo besedo držali. Prelomili pa so jo klerikalni poštenjaki, ki so včeraj na nesramen način napadli napredne denarne zavode. Toliko je vredna klerikalna beseda. To se ni zgodilo prvokrat in bomo poslej vedeli — s kom imamo opravka. Slovenska javnost naj presodi vrednost dane klerikalne besede.

Uredništvo »Dneva«. Dunajski vojni strokovnjaki. Dunajski listi imajo navado, da pri vsaki vojni angažirajo posebne »vojne strokovnjake«, ki potem izrekaajo svoje mnenje o vojni operacijah. Tudi »Neue Freie Presse« ima takega »strokovnjaka«, ki piše sedaj o srbsko - albanski vojni, pa zelo — nestrokovnjaško. Piše o mobilizaciji srbske drinske divizije in pravi, da ima ta divizija svoje ime po reki Drini, ki je mejna reka med Srbijo in Albanijo, ko bi tepec vendar lahko vedel, da se je drinska divizija odlikovala še v vojni s Turčijo in Bolgarsko in da obstoja že več desetletij, ko Srbija še ni mejila na Albanijo. Imenuje se pa po reki Drini, ki deli Srbijo od Bosne. Sploh je »militärischer Fachmann« dunajski »Neue Freie Presse« velik ignoran, ki piše take neumnost, da se mu bodo smejali še oni srbski volji, ki so vozili za srbsko armado hrano in municijo — ako bodo le zvedeli za njegova razmotrivanja! Samo naša inteligenca tako pobožno in s tako vero čita razmotrivanja dunajskih »vojnih« strokovnjakov, kot bi bila ta razmotrivanja kak evangelij.

Naslov nemogoč. Pri priliki manevrov na južnem Češkem so avstrijski listi prinašali mape »z bojišča«, kjer so bila češka imena južnočeških krajev označena — nemško. Mape je prinašal tudi rajhovski list »Berliner Tagblatt«, in glej: češki kraji so bili označeni — češko. Avstrijski listi pačijo krajevna imena slovenske dežele, ki spada pod Avstrijo; rajhovski list prinese krajevna imena tujega naroda in tujega kraja, tako kakor jih rabi narod in ne popačeno, kakor to delajo avstrijske mape. Zakaj ta razloček? No: Nemcem je glavno praktična stran map. Glavno jim je, da jim mapa koristi, ne da bi na mapi uganjali kakšno nemško šovinistično domišljavost. Nemci vedo, da mapa služi za vojni čas; in vojni časi so resni. Kako bi se pa moglo čete orientirati, če bi bila krajevna imena napadno, popačeno označena? Na to misli Berlin. Dunaj misli pa drugače. Njemu je glavno, da češko ime napiše nemško. Zato se je pa na manevrih zgodilo, da je oficir pripeljal svojo četo v čisto drugo vas na prenočišče kakor bi to moral storiti po povelju. Kaj bi pa bilo, če bi bilo to za časa vojne? Enkrat smo že imeli priliko grajati karte avstrijskega generalnega štaba.

Tu pa tam se govori tudi o macedonsko - bolgarski vstaji. Zanimivo je vedeti, da se je ta vstaja pripravljal na Dunaju in to ystajo pripravljati je bila naloga emisarjev, ki so hodili iz mesta v mesto pripovedovat, kdor jih je hotel poslušati. Isti ljudje, ki so govorili o slovenski misli so na Dunaju tudi pripravili kooperacijo z albanskimi roparji. Ti so pa prekmahu začeli, tako da bo kooperacija obeh band preprečena. Če je imela nameravana macedonska vstaja na Dunaju svojo porodnico, tedaj tudi albanskih pustolovščin izvora ni daleč iskati.

Škofovska pisma navadno niso konfiscirana, toda predrznost in oblastnost avstrijskih škofov gre že tako daleč, da je moralo te dni drž. pravdnštvo v Sarajevu poseči po članku, ki ga je prinesel neki bosanski list škofa Priderja, ki je dokazoval, da je papež v katoliški državi več — nego cesar. Pred par tedni je namreč hotel škof Stadler v Sarajevu po silo izpreobrniti neko deklico na kat. vero, kar je zelo razburilo javnost. Svoje dejanje je Stadler opravičeval s tem, da je cerkev več nego država in da se cerkvi ni treba držati zakonov, ako gre za versko stvar, ker je papež več kakor cesar. Pri nas se je sicer to mnenje klerikalnih veljavok že večkrat povdarjalo, sedaj pa se je vendar nekemu drž. pravdniku zdelo dovolj. (Če le ne bo dobil za to z Dunaja oklata!) Kakor se vidi, bo počasi ustala tudi Avstrija tako pametna, da bo začela gledati, kaj delajo nje škofo. (Doselej se nekateri klerikalni listi na cenzuri sploh niso čitali, med temi je n. pr. tudi »Domoljub«.) Pastirski listi so dobili nekako posebno pravo do

bojkota. Stadler je le en dokaz, na koga hoče zidati Avstrija svojo moč in kako hočejo cerkveni knezi prevladati državo (tudi Anton Bonaventura to pravico po svoje porabi — namreč s posojili!) Pred nekaj tedni so mogočni galiski škofoje onemogočili poljsko - rusinsko spravo — ker je cerkev več nego država — sedaj Stadler krsti ljudi po silo, ker je cerkev več, nego država — avstrijski zastopniki krone si ne upajo v Rim, ker se boje, da bi se ne zamerili papežu — in zaradi katoliškega protektorata — ker je cerkev več kot država, se vrtikamo v albanske zadeve — ki stanejo mnogo denarja in ne prinese nikakega dobička. Tako vlada klerikalizem nad Avstrijo.

Iz seje deželnega odbora. Z glasovi večine in proti ugovoru naprednega odbornika se store sledeči sklepi: Odobri se dogovor s glavnim močvirskim odborom, glasom katerega zadnji prepušča kranjski deželni izključno souporabo vseh jezov na Ljubljani v Gruberjevem kanalu proti temu, da dežela nosi vse stroške za ev. potrebno rekonstrukcijo jezov in za vzdrževanje istih ter da plačuje močvirskemu odboru za vso dobo souporabe posebnega kulturnega inženirja. — Prošnja Ljubljanskega Sokola za prepuščanje gledališča za prireditve akademije dne 11. in 1. oktobra se odkloni. — Deželnemu zboru se predloži predloga na zopetno noveliranje občinskega in občinskega volilnega reda in predloži razne peticije za razširjenje volitvene dobe v občinske zastope na šest let. — Deželnemu zboru se priporoča ustanovitev posebnega občinskega revizijskega urada, izprememba statuta v knjigovodstvu ter ustanovitev službe arheologa v deželnem muzeju. Deželni odbor imej pravico oddati dotične službe brez razpisa. — Praktičantom pri dež. uradu za odmero davčine od prirastka vrednosti se imenuje Blaž Naglič. — Zahtevi vlade na izpremembo načrta lovskega zakona se ugodijo le deloma oziroma stavi v tem smislu predlog deželnemu zboru. — Končno se je soglasno sklenilo, kar najtopleje podpirati obično Vipavo pri njenem prizadevanju za osiguranje stalne garnizije, za katero konkurira v zadnjem času Ajdovščina. — Občini Ribno se dovoli za dva mostiča 400 kron podpore.

Zopet infimija na pošti. Gospodu J. B. v Mariboru je poslal prijatelje razglednico iz Domžal, ko je bival tamkaj povodom glavne skupščine Družbe sv. C. in M. Karta je bila oddana tamkaj dne 7. t. m. Ko je dospela v Maribor, je uradnik prečrta »Maribor o. Dravi« s črnilom in napisal »Lechen Post Rejfnig - Fresen«, odkoder je prišla karta dne 21. t. m. retour in — našla naslovljenca. Bilo bi vredno izvedeti, kdo je imel v Mariboru na glavni pošti dne 8. in 9. službo. Gotovo kak nemški petelin.

Deklamacijski večer v Mariboru. Je prav dobro uspel. Predavanja gg. M. Skrbinšek in J. Šest so nam bila nekaj nele povsem novega, marveč resničen užitek. Ne bomo se spuščali v daljša izvajanja, konstatiramo pa vsekakor, da smo bili vseskozi zadovoljni tako z gg. predavateljema, kot tudi s tem, kar sta nama izbrala. Da, treba takih večerov, s takimi predavatelji. Če bi zamogli imeti kaj takega, dano tako mojstrsko kot je bilo to, večkrat v letu, bi se tudi mnogo lažje vglobili v naše leposlovje, zlasti v ono naše mlajše dobe. Prav posebno dobro uspehi so: Pesem mladine, Sulamit, Orest, Bajka o sreči, V galeriji, Iskarijot, Romanje v Kevlaar, Pustna balada in Riharda III, I. 4. — Naši inteligenci, pardon: razum one, ki je vedno med nami, so seveda ljubše burke na nemškem odru. Bodi — siromakom! Sicer pa je bil obisk še boljši kot smo pričakovali. — Na event. druge deklamacijske večere po naši domovini, kar najtopleje opozarjamo. — Tudi tu je nemško - nacionalna nestrpnost igrala svojo vlogo: za dovolitev sta poslala gg. iz nevednosti na tukajšnji policiji, ki je odklonila. Osebna intervencija g. Skrbinška v Gradcu je izposlovala uspeh. Namestnika je mariborskemu c. kr. okr. glavarstvu telefonično naznanila, da je bila pozitivna rešitev odposlana v Maribor z brzovlakom, ekspres, ob 1. uri popoldne. C. kr. okrajno glavarstvo pa do 7. ure zvečer še ni imelo nujne, uradne pošiljke v rokah. Šele, ko je šel g. Skrbinšek na pošto na glavnem kolodvoru, je uradnik nekam omočen odposlal zavitek, Ali so v Gradcu, ali pa — in to ni izključeno — v Mariboru hoteli sitnari. Na vsak način je čudno, da se nujne pošiljke, uradne — uradom, tako dolgo zdržuje. Kje si c. kr. pošta uprava?

V včerajšnji številki se je v poročilu o lovu na divjo zver v Stubalci vrnila napaka v ime levjega lovca. Imenuje se Bronsart, ne Brou-sart.

Maribor. Gosp. Weixl preseli svojo trgovino s 1. oktobrom na Glavni trg št. 22., kjer otvori isti dan veletrgovino s papirnim in galante-

rijskim blagom. Opozarjamo na naš oglas. — Išče se tudi učenec iz boljše hiše.

Iz ljudskošolske službe. Namesto obolele učiteljice Marije Gržine je imenovana za suplentinjo na ljudski šoli v Maribor prov. učiteljica Ivana Zwölfi, za suplenta na meščanski šoli v Postojni pa je imenovan izprašan učiteljski kandidat Pavel Medič. Namesto obolele učiteljice Ane Fink - Šufaljeve je imenovana za suplentinjo na ljudski šoli v Velikih Laščah absolvirana uč. kandidatinja Marija Tiegel. Za prov. učitelja in vodjo enorazrednice v Selu v novomeškem šolskem okraju je imenovan učitelj Ivan Skufca, namesto obolele učiteljice Viktorije Zagorjanove pa je imenovana za suplentinjo v Gaberjah izprašana učiteljska kandidatinja Antonija Hribarjeva.

Otroka porodila in ga odložila. Preteklo sredo popoldne sta našla dva dečka v gozdu med Nadgorico in Sotesko živega novorojenčka. Nesla sta ga v Nadgorico in sta ga oddala tamšniji babici. Otrok je ležal v črni ročni torbi, bil je v obleko zavit in pogrnjen z belim žepnim robcem. Orožništvo se je posrečilo zaslediti otrokovo mater še isti dan v osebi 22letne samske posestnikove hčere Ivane Tekavc iz Prežganja v litijškem okraju. Orožništvo je Tekavčovo aretiralo in jo izročilo deželnemu sodišču v Ljubljani.

Nesreča vsled splašanih konj. Pretekli ponedeljek je pridrdral po okrajni cesti v Tomačevem neki kolesar na motorju ravno v času, ko je stal pred svojo hišo posestnik Fr. Dovč z vozom, v katerem sta bila vprežena dva konja. Konja sta se morda ustrašila in sta se splašila. Dirjala sta po poti proti Stožicam, kjer so ju tamšniji domačini ustavili. Komaj eno uro pozneje, ko je Dovč bil s svojima konjema na nivi pri Sv. Križu, je zopet pridrdral isti kolesar s svojim motorjem po okrajni cesti, ki drži v Ljubljano. Konja sta se znova splašila in Dovč je moral porabiti vse sile, da ju je obdržal. Pri tem pa je prišel pod konja in se je poškodoval. K sreči so njegove poškodbe le lahke.

Posledica pretepa. Pretekli torek je nek posetnik sunil z nožem med prepriom in pretepom 24letnega Antona Župančiča, posestnikovega sina iz Dolenjega Brezovega pri Višnji gori. Župančič je dobil smrtno nevarno poškodbo na spodnjem životu.

Napad. Posestnikovega sina Antona Ahlina iz Daline vasi je neki delavec na državni cesti na Laverci brez vzroka napadel in ga začel pretepati. Ahlin je zadobil več znanih poškodb na glavi.

Tatvina kolesa. Francu Sprajcarju iz Planine je ukradel te dni neznan tat kolo z znamko Alpina. Kolo je dobro ohranjeno, le pluta na levem držaju je nekoliko pokvarjena. Na sumu tatvine je neki vandrovec, ki je najbrže identičen s krojaškim pomočnikom Janezom Striedingerjem iz Špitala ob Dravi. Za imenovanim je izdana že od leta 1912 tiralica.

Pretep med fanti. Dne 22. t. m. je nastal v Turjaku med več fanti pretep, pri katerem je bil 29letni delavec Edvard Gale z nožem težko poškodovan. Posledice pretepa je čutil tudi 19letni dninar Jakob Štrukelj. Temu so zlomili levo roko.

Svojega brata vsekaj čez dlan. Triletni Janček Župančič iz Male Kostelnice je 24. t. m. med igro vsekaj svojega okrog eno leto starega brata Franceta z neko ostro stvarjo čez dlan leve roke in ga znatno poškodoval. Francec se nahaja v deželni bolnici v Ljubljani.

Nerazpočeno granato je našel 20letni Janez Penko iz Pariz pri Zagorju na Notranjskem. Granato so pustili vojaki. Ko jo je fant začel vrtati, se mu je granata nenadoma razpočila in ga poškodovala na rokah in levem očesu. Penko je moral iskati pomoči v deželni bolnišnici.

Nogo si zlomil. Ko je nosil pred kratkim 53letni Franc Grad, delavec v papirnici v Vevčah, zvitek papirja, mu je eden od njih padel na levo nogo in mu jo je zlomil pod kolonom.

S škofom je padla in se težko škodovala na glavi te dni 58letna dninarica Ivana Menart, vdova iz Idrije.

Huzar — morilec. V gostilni pri Viharniku v Volšperku sta sedela te dni hotelski sluga Mercinger in njegov tovariš Al. Maurer. Kmalu za njima sta prišla dva huzarja 1. eskadrona 6. huzarskega polka, in sicer Mihael Kovacs in Stefan Palinka v spremstvu ključavničarskega pomočnika Ivana Fabusa, ki je prišel pedit kratkimi z Dunaja. Vsedli so se k posebnim mizi, govorili so ogrsko. Med govorom so se sprli in med prepriom je potegnil huzar Kovacs nenadoma sabljo in sunil z njo Fabusa v prsi. Fabus je padel vznak na tla, sablja ni prodrla obleke in ga a ranila. Ko sta Mercinger in Maurer to videla, sta vstala in odšla iz gostilne, ker se nista hotela vtikati v prepir. Takoj sta jima sledila oba huzarja in sta ju

dohitela že na prvem ovinku. Komaj sta ju došla, je skočil huzar Kovacs k njima in je udaril Mercingerja s sabljo tako silno po glavi, da se je taj takoj zgrudil. Nato sta oba huzarja pobegnila. Ranjenca so odpeljali v bolnišnico, njegova rana je smrtno nevarna in težko bo okrevala. Star je 32 let in doma na Spodnji Avstrijskem. Nasilnega huzarja Kovacs so še isti večer aretirali.

Dva samomora. Na nekem skednju v celovski okolici in sicer nedaleč od takozvanih »Sedmih gričev«, so našli obešenega 41letnega prodajalca kruha Ivana Lenarčiča, doma iz Kamnika na Kranjskem. Lenarčiča so že delj časa iskali zaradi poverbe in goljufije. Pri njem so našli razbito uro in 1 krajcar denarja. — Iz Vrbskega jezera so potegnili truplo utopljene soproge nekega kovaškega mojstra. Žena je izvršila samomor vsled popolne duševne pobitosti.

Rop na cesti. V torek zvečer sta napadla dva neznanca na Rudolfovi cesti v Celovcu gospodično, ki se je vračala v spremstvu svojega brata in svoje svakinje domu. Eden napadalcev ji je iztrgal iz rok ročno torbico, v kateri je imela gospodična večji znesek denarja.

Slaven rusinski zgodovinar umrl. V Lvovu je umrl dne 25. t. m. v 95. letu slaven rusinski zgodovinar kanonik Anton Petruszewicz, član krakovske akademije. Rajnik je doletel 50 let slovenski slovar. Rokopis je nekaj dni pred svojo smrtjo v 60 zabojih odposlal akademiji v Petrograd.

Železniška nesreča na Češkem. Pri Kolcu na Češkem je dne 26. t. m. skočil iz tira tovorni vlak. Pomožni vlak, ki je ponesrečenemu tovornemu vlaku vozil na pomoč, je pa na neki drugi postaji zavozil v tovorni vlak. Več oseb je bilo ranjenih.

Mednarodni angleški pustolovec zaprt. Zaprti so v Londonu te dni v prvem hotelu v Leicesteru nekega moža, ki se je pripeljal z avtomobilom z dvema slugama. Aretovanec je nevaren mednarodni pustolovec in je obdolžen, da je v najelegantnejših toplicah pokradel veliko biserov.

Ljubljana.

— »Kaj cajtenge!« Tudi slučajni vskliki včasih prav dobro označujejo splošno mnenje. Beseda, ki pade v trenutku, je lahko pomenljiva za celo dobo. Zato se še enkrat vračamo k cajtengam. Letos smo bili že parkrat priča, kako je možočna roka usodopolno posegla v uredništvo »Slov. Naroda«. Toda to je njih stvar. Besede dr. Tavčarja v dež. zboru pa so veljale vsem — tudi nam. V tistih besedah je bilo izraženo vse preziranje časopisja in časnikarjev. Mislimo, da bi ravno napredna stranka imela najmanj povoda tako izražati se o časopisju, kajti vse, kar danes še napredno stvar na Slovenskem drži — je napredno časopisje. Organizacija je slaba, — stranka ni močna, dela ni — torej vse drži časopisje in le to se še vztrajno bori za slovensko narodno in napred. stvar. V težki borbi z nešteti ovirami — je to časopisje vestno vrljavo svojo dolžnost. Tudi ni šlo na boji brez uspehov — kajti izbojevalo je pogosto zmago že takrat — ko je stranka vrgla puško v koružo. In temu časopisju naj velja porogljiv zasmeh: kaj cajtenge! »Slovenec« kar vriska od veselja, češ da je dr. Tavčar obsodil pisanje naprednih listov. »Slovenec« pride tak izgovor prav posebno sedaj, ko je ravno napredno časopisje pripravilo napredni stranki zelo ugodna tla in si bo »Slovenec« seveda zelo oddahnil, če bodo šli napredniki preko naprednega časopisja čes: Kaj cajtenge! — Vsa napredna javnost na Slovenskem se danes drži samo še pod nepremagljivo silo napr. časopisja, ki razkriva klerikalne lumparije za to ne bo nič: kaj cajtenge.

— En dnevnik pomeni za nas toliko kakor za državo dridnaut — tako so rekli klerikalci na svojem shodu. Tako oni cenijo delo svojega časopisja. Saj je v časopisju vsa njihova moč, ki jo tudi z vsemi sredstvi podpirajo. Zato pa bi bili klerikalci zelo veseli, če bi napredno časopisje izgubilo svoj vpliv na Slovenskem. To bi zanje pomenilo več, nego zmaga nad nar. napr. stranko. Zato tudi ne pravijo: »Kaj cajtenge!« ampak ravno cajteng se boje, saj se v napr. časopisju zbira vsa napredna slov. armada, širite slov. narodne cajtenge!

Dva duhovnika slovenska stojita pred naša javnostjo v taki luči, da diskreditirata cel duhovniški stan. Dr. Krek je razkrinkan v večeraj objavljenih pismih — za njim pa pride dr. Lampe, ki stoji še mnogo nižje nego — Krek. Dr. Kreku si se še vsa krivda odpustila, ker je prejel človeka. Zlobnost dr. Lampeta pa presega čedejo vse meje sovražstva in maščevalnosti. V tem je bil prav na mestu vzklík dr. Tavčarja. Svoje poslansko mesto izrablja dr. Lampe, da na nečuten način dolži ljudi zlo-

činov, ki imajo zanje lahko grozne posledice in ne morejo niti tirati zlobnega Lampeta pred sodišče. Kdor na ta način izrablja svojo imenitnost, zasluži pač ime, ki ga je dr. Lampetu zabrusil v obraz posl. Ribnikar. Slovensko ljudstvo, zgledujo se nad svojimi vzornimi duhovniki.

Na žaljive in lažnjive trditve, ki jih je izrekel dr. Lampe v seji dež. zbora dne 24. septembra 1913 glede moje osebe, naj omenim, da je pod mojo častjo spuščati se s tem gospodom v kako polemiko. Vzdržujem pa v polnem obsegu vse, kar sem pisal v svojih člankih o kupčiji za deželo Kranjske za moje koncesije na Savi. Prilpšujem pa sodišču določiti, kdo med nama je govoril resnico.

Tomo Pavšlar.
Občni zbor Slov. Filharmonije. Kakor smo že poročali, se vrši občni zbor Slov. Filharmonije v soboto, 27. t. m., ob osmih zvečer v salonu Mrakove restavracije na Rimske cesti. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure pozneje nov občni zbor, ki bo sklepal pri vsakem številu navzočih članov. Ker je na dnevnem redu poleg običajnih točk tudi vprašanje nadaljnjega obstoja, se prosi za obilno udeležbo.

Nove umetniške razglednice. V zalogi tvrde Ig. pl. Kleinmayer & Bamberg je izšla serija 6 umetniških razglednic po slovenskih narodnih pesmih (1—6). Razglednice, ki jih je naslikal znani umetnik H. Smrekar, izborno predstavljajo veselje in trpljenje slovenskega ljudstva po naših narodnih pesmih. Slikarju se je posrežilo, da je s pravim umetniškim razumevanjem v podobi podal vse mišljenje, ki veje iz narodnih pesmi. Umetniku moremo k delu le čestitati in upamo, da se bodo te krasne razglednice kar najbolj razširile med slovenskim ljudstvom.

Akad. ler. društvo »Prosveta« v Ljubljani. V teku počitniške poslovne dobe je »Prosveta« dobila izredno mnogo prošnji za ljudske knjižnice, ki jih je tudi ustanovila oziroma spopolnila, kolikor jih je bilo največ mogoče. V Spodnjem Dravogradu na Koroškem smo knjižnico popolnoma zamenjali; 120 novih knjig, izbrane vsebine smo tja odposlali; v Ratečah smo knjižnico s 40 knjigami zpopolnili z novejšo literaturo, enako v Kranjski Gori; v Šmarjeti na Koroško je šlo 30 mladinskih knjig; idrijski podružnici smo priskočili na pomoč s 35 knjigami za novo knjižnico v Loki, ki se odpre v nedeljo. Stavljajo se pa knjižnice za Apače na Koroškem in zbirka mladinskih knjig za Požek tudi na Koroškem. Z navedeno odposlali 400 knjig smo do dobrih izpraznil zalogo in sprico mnogo nerešenih prošnji za knjige in Sestavljajo se knjižnice za Apače na nja; darujte prečitane knjige »Prosveti«, zlasti Tavčarja, Jurčiča, Levstika, Stritarja, Trdnjo, Krsnika, novejša romane in mladinske spise. »Prosveta« te vrste knjige tudi rada kupi in zato prosimo vse, ki nosijo take knjige starinarjem, da jih ponudijo »Prosveti« potom dopisnice, na kateri naj navedejo ceno. (Ljubljana, Mestni Dom.)

Naša notica o tem, da je neka gospodična povabila nekega zamorca iz arene na rendez-vous, se napačno razlaga. Uredništvo je sprejelo notico v dobri veri, da je to navaden dvotip. Gotovi ljudje hočejo sedaj spraviti notico v zvezo z nekim nedolžnim dogodkom, ki nima z ono notico nič skupnega. Onega gospoda, ki si je dovolil trdit, da je izvedel ime one gospodične v uredništvu »Dneva«, pozivljamo, da to dokaže, ker sicer nesramen lažnjivec. — Uredništvo.

Opozarjamo na današnje predavanje Trešiča - Pavičiča v »Mestnem Domu«. Začetek ob 8. zv.

Ženstvo in športne prireditve. Športman nam piše: Po drugih krajih, povsod, kjer sem si ogledal športne prireditve, katerekoli si bodi vrste, sem imel priliko opaziti, da se za take prireditve prav močno zanima tudi nešteti spol. Na Dunaju, v Pragi, Budimpešti, Zagrebu, zlasti pa v Berlinu, na Angleškem in Švedskem je med gledalci vse polno elegantnih dam v krasnih toaletah. Po vseh teh krajih sem opazil, da so športne prireditve nekak rendez-vous elegantne in odlične publike. Pri nas na Slovenskem je to vse drugače — vsaj tako opazam — naše ženstvo se ne briga mnogo za šport. Ali bi ne moglo biti tudi v tem oziru nekoliko drugače? Ali bi ne mogla pokazati jutrišna tekma, da je lahko drugače? In ali ne bi to lahko povzdignilo naš šport, mu pripomoglo do boljšega razvoja?

Proslava »Haškove« desetletnice v Ljubljani. Jutrišnja nogometna tekma, ki se vrši ob vsakem vremenu na igrišču pod Tivoli, je ob enem tudi proslava športnega kluba bratskega naroda med Slovenci. Hrvatski akademski športklub praznuje leto svojo desetletnico in za nas Slovence je vsled tega jutrišnja športna prireditev nekaka proslava njegove desetletnice. Nadejati se je tedaj, da

to slavi počasti s svojim števil, posetom naše narodno občinstvo in tako dokumentira svoje simpatije do bratskega naša naroda, ki nam prednjači na športnem polju.

Koncert v hotelu pri Lloyd. Dne 27. septembra prirede bivši godbeniki Slov. Filharmonije koncert. Dirigira koncertni mojster gosp. Bogumil Černy. Proizvajale se bodo najnovejša skladbe. Vstopnina 40 v. Začetek ob 8. uri. Za obilen poset se priporočajo bivši godbeniki Sloven. Filharmonije.

Nesreča na Žabjeku. Včeraj popoldne je padel 7letni Vinko Jerala, stolarja sin, ki je tresel kostanj, raz drevo. Veja se je pod dečkom zlomila in ta je padel 6—7 metrov globoko na kamenita tla. Ko so ga odpeljali z rešilnim vozom, je tožil nad groznimi bolečinami v roki in glavi.

S plinom se je hotela zastrupiti 26letna Marija Bučar, služkinja pri vratarju tobačne tovarne Lavenčiču. Nahaja se v deželni bolnici.

Nepreviden kolesar. Ko je šla zidarjeva žena Frančiška Mlakar, ki stanuje na Dolenjski cesti, domov, se je pripodil za njo neki kolesar, ki je bil tako neroden, da je podrl Mlakarjevo na tla. Pri tem se je tudi sam prekopčil s kolesa. Oba, Mlakarjeva in pripravi dirkač sta dobila lahke poškodbe. Poleg tega se je razbilo Mlakarjevi tudi nekaj kuhinjske posode, ki jo je nesla v ročni torbici s seboj.

Tatinska dekla. Kuharici Mariji Celarc na Poljanskem nasipu je bil pred kratkim ukraden prstan. Kot storilko je policija aretirala neko dekle, pri kateri so našli omenjeni prstan.

Žepne tatvine na trgu. V zadnjem času se dogaja vse polno predrznih tatvin na tukajšnjem trgu. Preteklo sredo so bili naznanjeni kar trije slučaj tatvine. Prva tatvina se je izvršila na sadnem trgu, kjer je bila neki kupujoči ženi ukradena iz ročne torbice denarnica s 13 kronami. Denarnico so potem našli izpraznjeno kakih dvanajset korakov stran na tleh. Tatvica je pustila v nji nekaj viharjev in eden zastavni listek. Na perutninarskem trgu je bila neki trgovki ukradena iz žepa denarnica s tridesetimi kronami. K sreči je omenjena ženska malo prej poravnala pri nekem mesarju račun v znesku 140 kron, sicer bi padla tudi ta vsota v roke tatvi. Na podoben način je tatvica izmaknila neki prodajalki živil denarnico z 22 kronami. Storiški se je posrečilo izginiti s kraja tatvine.

Nove čevlje si je preskrbel za zimo 36letni hlapec Janez Naglič iz Predvorja pri Kranju. Nerodno pri tem je samo to, da si jih je preskrbel zastojni in da ni hotel zanje niti beliča dati. Te dni je namreč prišel k čevljarju A. Ravnikarju v Sodni ulici in je zahteval par čevljev pod pretezo, da je uslužbenec pri trgovcu Edmundu Kavčiču kot hlapec. Ker dela Ravnikar za vse Kavčičeve hlapce čevlje, je dal Nagliču par novih čevljev v vrednosti 15 kron. Ko je pozneje hotel Ravnikar za čevlje denar, je izvedel, da ni Naglič že dolgo časa v službi pri Kavčiču.

Prijet tat. 33letni brezposelni slikarski pomočnik Adolf Perko je prišel večkrat v trgovino Marije Rogelj na sv. Petra cesti, ne da bi tam kaj kupil. Poslednjičkrat je bil v omenjeni trgovini dne 19. t. m. Mudil se je tam skoro eno uro. Ko se je potem odstranil, je zapazila trgovka, da gledajo Perkotu izpod suknje črni trakovi. Ti trakovi so se držali treh predpasnikov, katere je Perko malo prej ukradel v trgovini. Pretekli torek je prišel Perko v trgovino C. J. Hamanna na Mestnem trgu in je ukradel tam s pulta dvoje srajc. Tatvino pa so kmalu zapazili in Perko ta naznanili. Tat je bil še isti večer aretiran. Izročili so ga tukajšnjemu okrajnemu sodišču.

Radi prepovedane izselitve je stražnik aretirati pretekli četrtek na tukajšnjem južnem kolodvoru leta 1893 rojenega samskega tesarja Ivana Bogovičiča iz Velike Doline pri Krškem. Izročili so ga sodišču.

Ker je bil na sumu tatvine samski delavec Alojzij Sinkovec iz Dol pri Litiji, ga je stražnik na Poljanski cesti aretirati in ga izročil sodišču.

Maks in ljubezen. ta velekomična veseliga v treh delih v glavni vlogi z Maks Linderjem, kraljem humorja, se bo predvajala v kinematografu »Ideal« od danes do ponedeljka. Slika je velekomična in vzbuja mnogo smeha. Poleg tega se predvaja tudi krasna detektivska drama »Ljudje in krinka«. V torek senzacija »Padeč Byranca« v barvah.

Trst.

Pod naslovom »Pretrsljiva dejanja« je »Dan« objavil pred par dnevi daljši članek, v katerem je med drugim poročal tudi o nečloveških stanovanjih, ki jih da ajdovska pre-

dilnica na razpolago slovenskim delavcem in da so si ta »stanovanja« ogledali državni poslanec dr. Rybář, nadučitelj Engelman in strokovni tajnik Brandner. — Danes pa nam poročajo iz Ajdovščine, da je bila takoj nato ena družina vržena na cesto — mož je seveda izgubil službo — in to zato, ker je ta družina gori omenjenim trem osebam — med katerimi se nahaja tudi državni poslanec, dovolila, da so si ogledali stanovanje. Ravnatelj je moral dejstvo, da je imel priliko pogledati v ta strupena stanovanja član držav. zbora, pač strahovito zapeči, zato je v svoji jezi očeta družine odsvolil, istotako pa je tudi postavil pod kap celo družino. Iz tega lahko sklepamo, kako strašno neprijetno mora biti gospodu ravnatelju, da gre do take stvari v javnost. Toda naš list ne bo odnehal, te razmere bomo razkrinkovali toliko časa, dokler se v to postavljen oblasi ne zganijo in storijo svojo dolžnost. Da to tovarna sama ne bo storila, to je gotovo. Tu mora poseči vmes vlada. Sicer pa je škandal, da tega še ni storila. Mislimo, da to vendar ni v njenem interesu, če javnost izve, kaj se dogaja v ajdovski predilnici. Mi bomo poskrbeli, da bo ves svet obveščen o tem, kako se v Avstriji izvršuje obrtni in drugi zakoni; da so ti zakoni v veljavi samo tedaj, kadar jih rabi kak nemški kapitalist, a da zgubijo popolnoma vso veljavo, kadar bi imeli nalogo braniti interese slovenskih delavcev. Vse kaže, da pritožbe nič ne pomagajo več in da bo slovensko delavstvo primorano akceptirati druga sredstva, da se bo moralo posluževati v dosego pravice, ki mu gre do zakonih, edino le svoje moči. — Kakor smo informirani, bo državni poslanec dr. Rybář zaradi gori omenjenega dejanja ostro nastopil ter zahteval od vlade, naj nemudoma napravi konec temu neznosnemu postopanju, ki je prava sramota za Avstrijo.

Gorica - Ajdovščina. V Gorici nemško-nacionalni inšpektor Wieser, ki ima nalogo, spraviti v Gorico čim več Nemcev — v Ajdovščini pa italijansko-nemško nacionalno predilniško ravnateljstvo, ki hoče s tem, da importira Italijane iz kraljevstva, napraviti »nekemu« uslugo. Gorico hočejo podjarmiti Nemci, Ajdovščino pa Italijani. Da je to resnica, to nam kaže vse njihovo prizadevanje. Na vse mogoče načine si prizadevajo, da bi podjarmili Slovence na Gorškem in na Primorskem sploh, oziroma, da bi jih izpodrinili. To je slika, ki jo imamo dandanes pred očmi. Opozarjamo sloj. državne in deželne poslance, da najprej zastavijo svoj vpliv proti Wieserju in proti ravnateljstvu ajdovske predilnice. Tako ne sme iti naprej. Slovensko ljudstvo je že naveličano nepostavnih šikan, neprestanega zatiranja in zapostavljanja, proč z onimi ljudmi, ki so poslani, bodisi iz nemškega, ali pa iz italijanskega tabora samo s tem namenom, da bi nas uničili! Naši poslanci naj vsaj pokažejo, da delajo za ljudstvo. Sedaj zelo malo slišimo o tem, zato se nam večkrat vzbuja misel, čemu smo jih pravzaprav volili. Pokažejo naj, da so pripravljeni zagovarjati naše interese na najradikalnejši način.

Kako gospodje v uradu k. kr. namestništva v Trstu uvažujejo avstrijske državne osnovne zakone, je razvidno iz sledečega slučaja: Tajništvo »Narodne delavske organizacije« je vložilo na k. kr. namestnišvenega svetnika pritožbo zaradi nepostavnega postopanja okrajne bolnišnice blagajne v Trstu. Pritožba je vsebovala štiri strani; razume se, da je bila vložena v slovenskem jeziku. Pred par dnevi je prišel na to v slovenskem jeziku pisano vlogo odgovor — seveda po dveh mesecih — in sicer v italijanskem jeziku. Je li mari to enakopravnost v državnih uradih, kakor to zapovedujejo drž. osnovni zakoni? Ne, to je izjavitelj! Prosimo, če so bili uradniki omenjenega urada zmožni prečitati štiri strani od vložene pritožbe v slovenskem jeziku, potem morajo posodovati pač tudi, te zmožnosti, da podajo odgovor v slovenskem jeziku. Oni tega seveda ne store, ker imajo zabavo s tem, da Slovence šikanirajo in zasmejujejo. To je vsekakor žalostno dejstvo, ki bi moralo biti čimprej ko mogoče iztrebljeno. — Pač nismo imeli te sreče, da bi bili prišli na svet kot Albanci, kajti v tem slučaju bi se nam boljše godilo. Živela Avstrija! Živela Albanija!

Društva.

Odbor telovadnega odseka »Sokola I.« Moste pri Ljubljani vabi vse članstvo na sestanek, ki se vrši danes zvečer ob pol 9. uri pri br. Klincu (nasproti remize električne cestne železnice). Ker se bo razgovarjalo o nameravani ustanovitvi samostojnega društva, pričakujemo zanesljive udeležbe. — Na zdar!

Gledališko društvo »na Jesenicah« naznanja, da ponovi v nedeljo

28. t. m. kot popoldansko predstavo »Angelo, tiran padovanski«, drama v treh dejanjih (4 slikah). Dejanje se vrši za časa beneškega despotstva nad Padovo. Začetek ob 3. uri, konec ob 5. uri popoldne.

Povest srbskega vojaka.

Mir.

Naš polk se je naselil v neki šumi ob Bregalnici. Tam smo ostali 6 dni. Oprali smo svoje perilo in se po dolgem času v miru naspali. O Bolgarih ni bilo sledu — armada je bila razpršena, deloma se je rešila čez mejo, deloma je zbežala v gore. Bolgari so spravili v tej vojni vse na bojišče. Našli smo med mrliči mlade 17letne fantje — pa tudi stare ljudi. Naš polk je izgubil 840 mož (od 4000). Padli so pri naskoku na Redke Bukve in na bregih Bregalnice.

Počasi so naše čete odhajale nazaj proti Belgradu.

Naš polk je prišel 3 dni pred slavnostnim vzhodom v Belgrad in se nastanil na Banici. Tam se je začela demobilizacija in dobil sem dovoljenje, da smem oditi.

Še par vprašani.

»Kaj pa srbske čete?«

»Te se sedaj izpopolnjuje z novimi rekruti. Srbija je bila z obleko za vojake dobro preskrbljena. (G. Krstić nam je pokazal svojo fotografijo.) ki ga kaže kot srbskega vojaka v popolnoma novi lepi obleki.) Ker pa je obleka v vojni mnogo trpela, enako obnavljalo — je za rekrute zelo dobro prišla turška vojaška obleka, ki so jo dobili Srbi čez skladišča — dočim je turška armada bežala raztrgana in bosa čez Macedonijo.«

»Kaj pa Bolgari?«

»E. oni so reveži. Zanimalo vas bo morebiti, zakaj so pustili Rumunem nemoteno prodirati. Zato, da so Rumuni zavarovali Sofijo, da je niso zasedli Srbi. General Stepanovič je bil namreč s svojo armado, v kateri so bili sami starejši možje. Že preko Vidina na poti, da od severa pride v Sofijo — zato so Bolgari poskrbeli, da so nekaj kilometrov od Sofije stali Rumuni. Kaka ironija sode!«

»Kako se vam zdi sedaj pri nas.«

»Kar me je najbolje presenetilo, je bil sprejem v Zeninu! Prej so tam uradniki zmerjali po mažarsko in po švabsko ljudi, ki so prišli preko Save iz Srbije — sedaj pa so bili nenavadno prijazni.« Tudi nekaj!

»Kako je to, če je človek cel mesec na prostem brez strehe?«

»Človek se tako privadi, da se mu čudno zdi, ko je zopet pod streho. Leži se n. pr. oblečen prav dobro v jarku — tudi če lije dež. Ako je drugi dan solnce, se zopet osušiš. — Mraz je bolj neprijeten. Tudi ako nekaj dni ni kruha, ni pravega veselja. Toda tudi temu se vsak privadi. V Macedoniji za denar nismo mogli dobiti ničesar. Bolgari so prisilili ljudi, da so vse poskrili. Sicer pa vidite, da dobro izgledam. (Res, g. Krstić izgleda prav dobro, je rdeč in zdrav.)«

»Kako pa je n. pr. ko človek tako strelja in bije?«

»To je tako: streljaš in biješ. Čudno je to. Spočetka misliš to in ono — potem ne misliš nič več. Čimdalje drzneš si, čimdalje manj ti je za človeka. Sicer igra tu usoda čudno igro. Nekdo dobi eno kroglo — pade in je mrtev. Zgodil pa se je slučaj, da je imel en vojak 13 krogelj v telesu — in danes je zdrav v Belgradu. Poveljnik drugega polka je šel vedno pred polkom s samokresom v roki (sicer hodijo častniki sredi polka), vodil je cele naskoke in ni ga zadela niti ena krogla. To je sreča. Počasi postane vojna — opravilo in zdi se ti nekaj navadnega ono grmenje — ušesa se privadijo — srce tudi.

»Kakšna je Macedonija?«

»Macedonija je lepa, hribovita dežela. Med griči leže rodovitne doline. Krasna zemlja, za katero se je vredno bojevati. Sedaj je seveda takorekoč prazna. Že prej ni bila posebno obljudena, ker so se Macedonci izseljevali, deloma na Srbsko in Bolgarsko, deloma v Ameriko, pa tudi pri nas so delali po železnih. Bili so veliki trpini. Sela v Macedoniji so borna. V podnožju gričev leži pet, šest hiš, čisto nizkih, lesenih, za silo zgrajenih. Mnogo je sedaj popolnoma uničenih. Najboljše bi bilo vse podreti in iznova postaviti, potem se razvije tam nova življenje. Macedonija bo lahko ena najbogatejših pokrajin na Balkanu. Treba pa bo mnogo dela. Srbski vojaki so za časa premirja zgradili mnogo cest in ob

teht cestah se bodo razvila nova mesta.

Tako nam je pravil g. Krstić in še mnogo zanimivega. Odšel je v Trst in od tam pojde menda zopet na svoje mesto.

(Konec.)

Najnovejša telefonska in brzajavna poročila.

Srbsko - albanska vojna.

BOLEGARSKI OFICIRJI VODITELJI ARNAVTOV.

Belgrad, 26. septembra. (Izvirno brzajavno poročilo »Dnevna«.) Zastopnik ministra zunanjih zadev dr. Miroslav Spalajković je danes izjavil, da je pozitivno dokazano, da se nahaja med arnavskimi napadalci bolgarski polkovnik Markov z desetinami drugimi bolgarskimi četaškimi voditelji. Dr. Spalajković je dalje izjavil, da se je ukrenilo vse potrebno, da Arnavti nikdar več ne bodo napadli srbsko ozemlje.

KATOLIŠKI ŠKOF ŠUNTA.

Belgrad, 26. septembra. (Izvirno brzajavno poročilo »Dnevna«.) Nekaj srbski oficir, ki se je pred dvajsetimi dnevi še nahajal na poziciji Oroslja v Albaniji, izjavlja, da se je arnavski napad začel pripravljati že pred dvema mesecema, in sicer najprej z agitacijo, ki so jo vodili posebno katoliški škof s svojimi duhovniki, potem se je pa začelo oboroževati ljudstvo z orožjem, ki je prišlo od zunaj, tako, da je sedaj oboroženih okoli 60.000 Arnavtov. (Jim bodo že Srbi pobrali orožje! Op. ur.)

V Albanijo je došlo več velikih pošiljatev dum-dum nabojev.

ARNAVTI POŽIGAJO, ROPAJO IN MORIJO.

Belgrad, 26. septembra. (Izvirno brzajavno poročilo »Dnevna«.) Poročila pravijo, da korakajo Arnavti proti Kličevu in da dobivajo neprestano nova ojačenja. V Debar je prislo iz Elbasana 5000 Arnavtov. Velik del Arnavtov se je razdelil v manjše čete, ki rušijo, požigajo in morijo na vse strani.

Arnavti so hoteli udariti na Bitoli, srbske čete so jih pa že ustavile in sedaj čakajo ojačenja, ojačenja pa že dobivajo tudi srbske čete.

SRBSKI ARNAVTI SO MIRNI.

Belgrad, 26. septembra. (Izvirno brzajavno poročilo »Dnevna«.) Arnavti na Srbskem ozemlju so mirni in deloma celo služijo v srbski armadi kot prostovoljci in oni pravijo, da so Arnavti iz sedanje Albanije tudi poprej vsaka lešen prihajali v one strani Drina in ropali, da so se preskrbeli za zimo. Ropali so pri kristianih in pri Turkih in tudi pri premožnejših Arnavtih in mogoče je, da so se agitatorji poslužili tega običaja in nahujskali Arnavte na sedanj napad. Med napadalci se nahajajo samo oni Arnavti s srbskega ozemlja, ki so že poprej prišli v Albanijo.

BREZ PARDONA!

Belgrad, 26. septembra. (Izvirno brzajavno poročilo »Dnevna«.) Ojačenja, poslana srbskim četam, bodo v najkrajšem času na svojem mestu in potem stopi srbska armada takol v ofenzivo in bo brezobzirno kaznovala napadalce. Vsa javnost zahteva, da se ne sme poznati nobene pardaona, Arnavti morejo dobiti enkrat za vselej tako lekcijo, da jim nikdar več niti na misel ne pride, da bi napadli Srbijo, ki jim mora pokazati, da ona ni Turčija, v kateri so delali kar so hoteli, temveč urejena država, ki hoče imeti mir ne samo na svojih mejah, temveč tudi na samih mejah.

Seveda se srbska armada ne bo zadovoljila s tem, da arnavske napadalce samo vrže čez mejo, temveč bo prestopila tudi mejo in zasledovala napadalce tudi na ozemlju albanske države, dokler jih popolnoma ne premaga, potem pa ostane na albanskem ozemlju toliko časa, dokler se Albanija popolnoma ne uredi kot država. To ni samo pravica, temveč tudi dolžnost Srbije nasproti njenim državljanom, ki jim mora zagotoviti mir in varnost življenja in imetka. S tem morajo računati Arnavti in velike sile, katere poslednje uvidevajo, da se Srbija nahaja v silobranu in zato je niti ne bodo ovirale v njeni volaski akciji proti arnavskim razbojnikom, ki nobene pardaone ne zaslužijo in ga ne bodo niti deležni.

GRČIJA IN TURČIJA.

Belgrad, 26. septembra. (Izvirno brzajavno poročilo »Dnevna«.)

»Politiki« javljajo iz Soluna, da grške politične in vojaške kroge skrbijo vedno Turčije, ki noče izpolniti niti ene grške zahteve, vsebovane v mirovni pogodbi. Posebno se Turčija brani plačati stroške za preskrbo turških vojakov, ki znašajo okoli deset milijonov in ravnotako noče privoliti v to, da bi turški državljani grške narodnosti bili oproščeni od vojaške službe.

GRŠKA IN DEDEAGAČ.

Atene, 26. septembra. Grška vlada je svojim poslanikom naročila, da naj urgirajo odgovor velesli v zadevi Dedegača, kjer postaja položaj vsled prisotnosti več tisočev nerednih turških čet že neznosen.

GRŠKA ZAHTEVA OD TURČIJE TERMIN.

Atene, 26. septembra. Grška vlada se je obrnila na Porto z zahtevo, da ji Porta sporoči, kdaj namerava zopet prirediti z grško - turškimi pogajanjimi.

SRBIJA IN NEMČIJA.

Belgrad, 26. septembra. Srbska vlada je pozvala nemško vlado, da naj se ji pošlje strokovnjake za narodno - gospodarske naprave in za živinorejo v svrhu študiranja melioracijskih del in izkoriščanja novosvojenih krajev.

Nemška vlada je potom svojega poslanika v Belgradu odgovorila, da se srbski želji ugoditi in da so tozadevni uradniki že na potu. (Sedaj pa ima Avstrija: za njenim hrbtno bo žela Nemčija. Avstrija bo še obžalovala svoje prohačkavine.)

ITALIJA SE TUDI OGLAŠA SEVEDA.

Rim, 26. septembra. Italijanska vlada zelo pazno motri dogodke ob albanski meji in proglašja, da vse to ne more spremeniti sklepov londonske konference. (No, no; kaj so pa Turki storili! Ali Italijan misli, da bodo Srbi zastopali pacificirali?)

FERDINAND KOBURŽAN SE POJDE ZDRAVIT.

Sofija, 26. septembra. Ferdinand Koburg se pojde zdraviti v tujino. POTIOREK.

Dunaj, 26. septembra. Danes popoldne je bil v avdienci sprejet šef bosanske vlade Potiorek. Nato je bil sprejet v daljši avdienci tudi grof Berchtold.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Iščem 20 delavcev za zgradbo železnice. Natančneje v gostilni Krušič, Novi Vodmat 61.

Pohištvo se ceno proda. Dunajska cesta 6., III. nad. 936-2

4 lepi košati kostanji, pripravljeni za gostilniški vrt, so na prodaj. Natančneje v »Prvi anončni pisarni«. 932-1

Skoraj nova uniforma. za c. kr. dr. profesorja, se prav ceno proda. Sv. Petra cesta št. 14 (prodajalna oblek). 931-1

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ul. 6
priporoča posetnice, kuverte, račune, trgovska pisma itd. itd.

Slovenski čevljar

Josip Vertovec v Trstu,
Via Stella št. 2., se priporoča svojim rojakom. — Prvi 2 K, ki jih zasluži, daruje družbi sv. Cirila in Metoda.

Ženitna ponudba.

Uradnik v najboljši moški dobi in simpatične vnanjosti, se želi seznaniti z naobrazeno in lepo gospodično ali vdovo (ne čez 30 let staro) v svrhu poznejše ženitve. Želi se nekoliko premoženja. — Resne ponudbe pod šifro: »Bela Ljubljana« na »Prvo anončno pisarno« v Ljubljani.

Mesečna soba.

Lepo meblirana se na Sv. Petra cesti št. 4. (Obrežna steza št. 2) takoj odda. Več se poizve istotam I. nadstr. na levo. Razgled na cesto.

Laška kuhinja

v Ljubljani.

Od danes naprej se dobe vsak dan **sveže morske ribe** in najboljšo vino **Teran** iz deželne kleti **Parento**.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago. Solidna tverka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

:: in krstni opravi, ::

Simon Praprotnik

Jenkova ulica 7.

priporoča slavn. občinstvu svojo veliko zalogo ledenikov, vrtnih :: mlz, stolov :: in sploh vsa v mi-zarsko obrt spada-joča dela.

Delo solidno, zmerne cene, postrežba točna.

Ceniki se pošiljajo franco in zastoj.

Med Ljubljano in :: Postojno. ::

Oni mladi gospod, lep, velik, v svetlorjavni obleki, s temnim površnikom in Girardi-slammikom ki se je v petek, dne 19. t. m. med 8. in 11. uro peljal po zgoraj imenovani progi, se prosi, naj sporoči svoj naslov, da se mu vrne neki predmet, ki ga je izgubil.

Naslov: »Zita«, poštroležeče Velikovec, Koroško.

Alojzij Šlajpah

iz Velike Loke, sedaj gostilničar v Krškem, priporoča vsakvrst. dobra dolenjska in bizeljska vina, ali mošt. Pripravljen sem vedno vsakemu kar najbolje in pošteno postreči. Kakor dosedaj, dobe se še v nadalje pri meni različne poskušnje.

Mednarodno spedijsko podjetje
R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1878.

Telefon št. 60.

Podjetje za prevozništvo ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agencija c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet oboje. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstrijskega Lloydja. — Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 8. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Kavarna
„LEON“
odprta celo noč.
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Spremem čevljarskega pomočnika

v trajno delo in vajenca takoj.
L. Šajn, čevljarski mojster v Ilirski Bistrici.

Veletrgovina!

Dovolim si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem svojo dosedanjo trgovino s papirjem v Mariboru, Gosposka ulica št. 33., odstopil gđ. Ivanki Weixlovi, jaz pa otvorim s 1. oktobrom t. l. na Glavnem trgu št. 22 (v Zieglerjevi hiši)

veletrgovino

z vsakvrstnim papirjem, galanterijskim blagom ter pokrajinskimi in umetnimi razglednicami. — Bogata izbira, ter najnižje cene opravičujejo nado, da slavno občinstvo mene tudi v tem novem podjetju po možnosti podpira.

Spoštovanjem

Vilko Weixl.

Prodaja vseh slovenskih časnikov.

Gramofonske plošče
Plošče preje K 4.—, sedaj samo K 1.95.
Velikanska zaloga gramofonov! Zahtevajte cenike.
K 1.95 K
25 cm velike, dvostranske, priznane najboljših znamk prodajam radi velike zaloge pod last. cenó
Fr. H. Najec,
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Lasne kite

najfinejše kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasne in brado »Neril« po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gosposka ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakvrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga večno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakvrstne svetovno znane gume iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju.

229

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke.

Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Oglejte si

pred nakupom izgotovljene obleke, sukna in pelerine za odraslo in

:: šolsko mladino ::

v trgovini

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3 — zraven škofije — nasproti gostilne »Pri Sokolu«.

Modni salon

Stuchly-Maschke

3 Ljubljana, Židovska ulica 3

priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo - zimskih klobukov in športnih čepic - za dame in deklice po najnižji ceni.

Popravila točno in ceno. Žalni klobuki vedno v zalogi.

Priznano dobro blago — nizke cene.

Povečanje portala v najmodernejšem stilu!

v parterju in v I. nadstr. sedanjega lokala, ter za celo fronto hiše (G. Simonetti) Mestni trg 6, da bo mogoče, z elegantnim aranžiranjem izložb, vsaki čas prepričati cenj. odjemalce o moji najpolnejši izbiri v konfekciji za dame, gospode, dečke in deklice.

Radi ogromne zaloge oddajam blago pod lastno ceno, še pred sezono!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Del. glavnica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad 8,000.000 K. K 1,000.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Poslovalnica »Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrti z manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 68,461,432.56. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257,695.77.

v zajemno zavarovalna banka v Pragi.

„SLAVIA“

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte